

DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2021-270-6-41-46>

УДК 338.23: 316.4

ВПЛИВ ІНІЦІАТИВИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.

Ольшанський О.В., Крамчанінова М.Д., Какацій С.В.

CORPORATE SOCIAL ACCOUNTABILITY INITIATIVE'S IMPACT ON SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE'S REGIONS

Olshanskyi O.V., Kramchaninova M.D., Kakatsiy S.V.

У статті досліджено стан та особливості становлення корпоративної соціальної відповідальності бізнесу (КСВ) в Україні, в контексті її впливу на соціально-економічний розвиток регіонів і країни в цілому. Стратегія впровадження в Україні єдиної державної політики реформ декларує встановлення цілісної системи стратегічних та операційних цілей переходу до інтегрованого економічного, соціального та екологічного розвитку країни. Однак, результати дослідження сучасного стану соціально-відповідальної діяльності в Україні свідчать про відсутність цілісного комплексного підходу, щодо регулювання державної політики підтримки з метою налагодження ініціатив КСВ та їх поширення. Вітчизняний сценарій розвитку КСВ – більшою мірою результат експорту європейської практики ведення бізнесу, а не власного сформованого українським суспільством запиту. У той же час, автори акцентують увагу на тому, що механізм корпоративної соціальної відповідальності здатен генерувати велику кількість синергетичних ефектів. Ці ефекти відіграють значну роль у забезпеченні переходу до нового сталого укладу і спрямовані на зростання соціально-економічного добробуту українського суспільства. Корпоративна соціальна відповідальність розглядається як важливий ресурс розбудови внутрішніх процесів соціально-економічного розвитку нашої країни, формування адекватної моделі інноваційної економіки, яка забезпечує вирішення важливих глобальних завдань сталого розвитку. Результат прийняття принципів КСВ може бути використаний урядом для досягнення цілей сталого розвитку, шляхом генерації більшої економічної віддачі і соціальної вигоди. Це також потребує активного розвитку нових форм державно-приватного партнерства та соціального діалогу для подальшого нарощування практики співпраці у сфері КСВ і формування відповідної цілісної фінансово-економічної, організаційно-інституційної, інформаційної та комунікаційної підтримки, яка є важливою для реалізації національної стратегії КСВ.

Ключові слова: Цілі сталого розвитку (ЦСР), корпоративна соціальна відповідальність, інтеграція, соціально-економічний розвиток, соціальні інвестиції.

Постановка проблеми. Впродовж тривалого часу уряди об'єднують зусилля для досягнення цілей розвитку та вирішенню ключових глобальних проблем. На період до 2030 року порядок денний складається з 17 цілей в галузі сталого розвитку, що відображають цілісний підхід, заснований на інтеграції низки завдань за взаємопов'язаними темами, які затверджені на саміті ООН з питань сталого розвитку у 2015 році, та імplementовані Україною[1].

Згідно з новою світоглядною парадигмою, у сучасному форматі підприємницької діяльності зростає та набуває все більшого поширення соціально-відповідальна манера ведення бізнесу, яка вже перетворилась на загальносвітову бізнес концепцію корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), виступаючи важливим інструментом досягнення цілей в області розвитку.

Україна, зважаючи на обраний тяжкою ціною євроінтеграційний курс, повинна не залишатись осторонь від світових тенденцій і також враховувати світові глобальні зміни, які відбуваються у сфері відносин бізнесу і суспільства.

Тож обговорення особливостей становлення політики КСВ, значення її ініціативи для стійкого соціально-економічного розвитку майбутнього України, а також тієї ролі, яку уряд, бізнес та суспільство повинні відігравати в підтримці ключових ідей з досягнення цього майбутнього – є важливим дискусією у науковому середовищі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретична основа статті значною мірою спирається на вагомий вклад досліджень, проведених на тематику КСВ зарубіжними та вітчизняними вченими, серед яких: М. Фрідман, П. Друкер, Т. Бредгард, Ф. Котлер, А. Керолл, А. Колот, І. Савченко, Я. Пушак, Д. Смоленников, І. Макаренко, Л. Тарасенко, А. Зінченко, А. Антошко та інші.

Зважаючи на відносну новизну проблематики, огляд літератури з приводу питань соціальної відповідальності вітчизняного бізнесу, свідчить про те, що багато її аспектів залишаються недостатньо висвітленими. У той же час, чітке визнання соціальної активності бізнесу, як важливого інструменту трансформації та досягнення загального добробуту сучасного українського суспільства, дозволяє переоцінити роль, значущість та можливості використання КСВ в питаннях подальшого соціально-економічного розвитку нашої країни.

Об'єктом дослідження є практика корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

Предметом дослідження є вплив ініціативи корпоративної соціальної відповідальності бізнесу на соціально-економічний розвиток регіонів і країни в цілому.

Метою статті є дослідження особливостей становлення соціально відповідальних практик бізнесу в Україні, та тієї ролі, яку може відігравати КСВ у економічному розвитку та покращенні всіх сфер життя суспільства, у відповідності до ціннісного сенсу концепції сталого розвитку.

Матеріали й результати дослідження. У загальному розумінні діяльність вільних ринків покликана максимізувати соціальний добробут та збільшити суспільне процвітання. При цьому, зміни в розвитку суспільства і суспільній свідомості дозволили замислитися над тим, що оцінюючи створювану ринками соціальну цінність, важливо враховувати всі виникаючі в результаті їх діяльності "зовнішні ефекти", включаючи вплив на здоров'я людини та навколишнє середовище.

З цієї точки зору, визнання етичного та соціального виміру ділової активності робить необхідність прийняття бізнесом соціально - орієнтованих цілей – більш переконливою. Крім того, саме бізнес є ключовим каталізатором вирішення низки великих взаємопов'язаних глобальних цілей (гідна праця та економічне зростання, інновації та інфраструктура, сталий розвиток міст та спільнот та ін.), які складають ціннісний сенс концепції сталого розвитку.

Зрозуміло, що головним стимулом для виробників є і залишається отримання на ринку фінансового результату. Але також з'являються і нові, інші стимули, спрямовані на обслуговування загальних інтересів та потреб суспільства, реалізація яких стає можливою через механізм КСВ – бізнес-моделі, в якій компанії намагаються враховувати інтереси всіх сторін процесу їх діяльності, шукаючи способи створення соціальних та екологічних вигод, водночас переслідуючи такі організаційні та суто економічні цілі, як зростання доходів та максимізація акціонерної вартості.

Загалом мотиви, які спонукають організації до впровадження принципів КСВ у свою діяльність, досить різноманітні і зазвичай обертаються навколо фінансових, етичних або альтруїстичних інтересів [2].

Донедавна участь фірм в більш стійкій ініціативі корпоративної соціальної відповідальності відбувалась на цілком добровільній основі, переважно з метою конкурентоспроможного позиціонування компанії. Але зараз на глобальному рівні формується і новий тренд, згідно з яким КСВ вже не буде виключно добровільною ініціативою бізнесу. Останнім часом Європа розпочала досить активний процес впровадження нових механізмів контролю бізнесу суспільством. Корпоративна соціальна відповідальність корпорацій і підприємств стає зобов'язанням, закріпленим на законодавчому рівні. Безумовно, законодавчий статус КСВ здатен примусити компанії бути більш мотивованими до впровадження активних ініціатив, щодо просування концепції та принципів КСВ у свою діяльність.

Нарощування інтеграційних процесів з ЄС залишається зовнішньополітичним пріоритетом України. Основними стратегічними напрямками для його досягнення є подальша розбудова соціально-економічних реформ і поступова гармонізація діючих стандартів та політики з існуючими в ЄС.

Стратегія впровадження в Україні єдиної державної політики реформ встановлює цілісну систему стратегічних та операційних цілей переходу до інтегрованого економічного, соціального та екологічного розвитку країни, відображеного у Національній економічній стратегії на період до 2030 року [3].

Корпоративна соціальна відповідальність у групі країн з доходом нижче середнього, до якої відноситься Україна, перш за все, орієнтована на соціально-економічний розвиток і переважно зосереджена на підвищенні рівня життя шляхом скорочення бідності, охорони здоров'я, освіти та розвитку інфраструктури.

При вивченні існуючої практики корпоративної соціальної відповідальності в Україні, ряд досліджень [4, 5] звертає увагу на загалом безсистемний підхід до КСВ та досить тривалий період відсутності більш менш чіткої, затвердженої національної стратегії КСВ. Через що в Україні немає єдиного нормативно-правового акту, який би регулював ведення соціального обліку та формування відповідних показників нефінансової звітності [6]. Відсутність цілісного комплексного підходу до регулювання з боку держави обмежує поширення та гальмує впровадження соціально-відповідальних практик ведення бізнесу та соціального інвестування.

Розвиток КСВ в Україні скоріше є результатом експорту європейської практики ведення бізнесу, а не власним сформованим запитом українського суспільства. Спочатку окремі відповідальні ініціативи взяли на себе "дочки" іноземних компаній, як частину корпоративної культури материнської компанії. До них долучилися і великі національні компанії та промислові підприємства, частина з яких в результаті приватизації отримали окрім виробничого комплексу ще й певні зобов'язання, такі як дбати про стан соціальної інфраструктури. Необхідність реалізації цих зобов'язань була наслідком криз, які мали

місце в 1990-х роках. Саме в цей період, на тлі загальної розрухи, втрати стійкості ланцюжків створення вартості і майже будь-якого економічного зв'язку, підприємствам в регіонах доводилося активно брати участь у відновленні постраждалої інфраструктури з метою забезпечення власних потреб. Це дозволило у подальшому розвинути та закріпити практику місцевих спільнот вирішувати локальні проблеми через прямі переговори з бізнесом.

Останнім часом ініціативи, які є прикладом соціального партнерства та соціального інвестування реалізує ДТЕК, шляхом підвищення якості життя людей на територіях діяльності підприємств ДТЕК через розвиток місцевих громад. Нова стратегія енергетичної компанії, побудована на принципах ESG (Environmental, Social, Governance), і передбачає збільшення виробництва електроенергії з відновлюваних джерел, вирішення питань енергоефективності та просування освітніх проектів з розвитку в Україні культури раціонального споживання енергоресурсів [7].

Зазвичай мотивом таких компаній є прагнення бути прийнятими, в якості легітимних капіталістичних підприємств з міцною репутацією, громадськістю у своїй країні та у світі.

Досліджуючи у [8] загальний рівень прозорості українських компаній, які увійшли до ТОП-100 найбільших платників податків в Україні у 2019 році, Професійна асоціація корпоративного управління (ПАКУ) і Центр «Розвиток КСВ» за підтримки Центру міжнародного приватного підприємництва (CIPE) відмічають, що якщо компанії здебільшого і надають інформацію про свої КСВ-політики або КСВ-практики, то результати їх реалізації майже зовсім не висвітлюють.

Спостережуваний низький рівень затребуваності інформації про результати діяльності вітчизняних компаній у сфері соціальної відповідальності свідчить про те, що розвиток інститутів громадянського суспільства в Україні ще не досяг критичного рівня соціального замовлення на КСВ, необхідного для оформлення стійких соціально-відповідальних практик. Результати дослідження [9] також підтверджують, що рівень обізнаності споживачів про КСВ в Україні все ще залишається досить низьким. Однак, згідно з тим же дослідженням, відмічається стійка тенденція до його зростання разом з інтересом до споживання більш екологічно виробленої продукції.

В цілому перед українським суспільством і бізнесом стоїть досить складне завдання: бути ключовими драйверами механізмів розвитку практики соціально відповідальної поведінки та, в умовах відсутності національної стратегії КСВ, розвинути основу, що дозволяє збільшити ступінь реалізації відповідальності, щодо відповідності економічним, соціальним та екологічним вимогам.

Щоб впоратися з поставленими викликами уряду України потрібно розробляти дієві коротко-

строкові та довгострокові стратегії спрямовані на сталий регіональний розвиток. І крупним компаніям у цих стратегіях повинна відводитися чи мала роль з нарощування активної участі у програмах соціальної відповідальності, орієнтованих на співпрацю та розвиток галузевих і міжсекторальних партнерств та ініціатив.

Найбільш активними у цьому напрямку вже зараз є бізнес-структури ІТ-сектору. Які більше інвестують у орієнтовану на майбутнє політику сталого розвитку людських ресурсів та компетентності, підтримуючи навчальну діяльність та розвиток навичок. Через галузеву асоціацію ІТ-Ukraine, шляхом подолання організаційних бар'єрів, ІТ-компанії долучаються до вирішення проблемних питань у сфері освіти та вибудовування системних партнерських відносин з університетами різних регіонів. Прикладом такого партнерства є проект Synergy. ІТ Business and IT Education — платформа, яка підтримує і просуває дієві колаборації між ІТ-компаніями та навчальними закладами [10].

Особливий інтерес, у цьому контексті, також представляє роль КСВ у розвитку стійких територій шляхом залучення практик співпраці з малим та середнім бізнесом (МСП). Так, наприклад, великі корпорації можуть стимулювати та підтримувати зростання МСП, які так необхідні для створення робочих місць у регіоні. Великі компанії можуть допомогти малому і середньому бізнесу реалізувати свій потенціал, купуючи послуги і продукти у МСП, тим самим сприяючи їх зростанню.

Механізм КСВ здатен генерувати велику кількість синергетичних ефектів. Наприклад, активне долучення малих підприємств до бази постачальників великих компаній дозволяє не тільки другим реалізовувати програму корпоративної соціальної відповідальності, але й будувати якісні бізнес-відносини. Невеликі компанії більш гнучкі в наданні інноваційних продуктів і послуг для задоволення корпоративних потреб. Вони швидше надають послуги на місці, що дозволяє заощадити на витратах. Їх знання місцевих ринків може бути надзвичайно цінним для корпорацій, які намагаються вийти та освоїти ці нові ринки.

КСВ дає великий поштовх у можливості досягнення усіх ЦСР, саме через здатність генерувати велику кількість синергетичних ефектів, що відіграють значну роль у забезпеченні переходу до нового сталого укладу й процвітання суспільства. (рис.).

Інноваційна діяльність є основою для обміну і торгівлі новими технологіями у різних сферах по всьому світу та тісно взаємодіє з соціальною, економічною, екологічною зоною життєдіяльності.

Як зазначено у [12], фактори, що сприяють активному розвитку високотехнологічного сектору промисловості, прямо або через позитивні зовнішні ефекти, також сприяють вирішенню завдань з досягнення Цілей сталого розвитку.

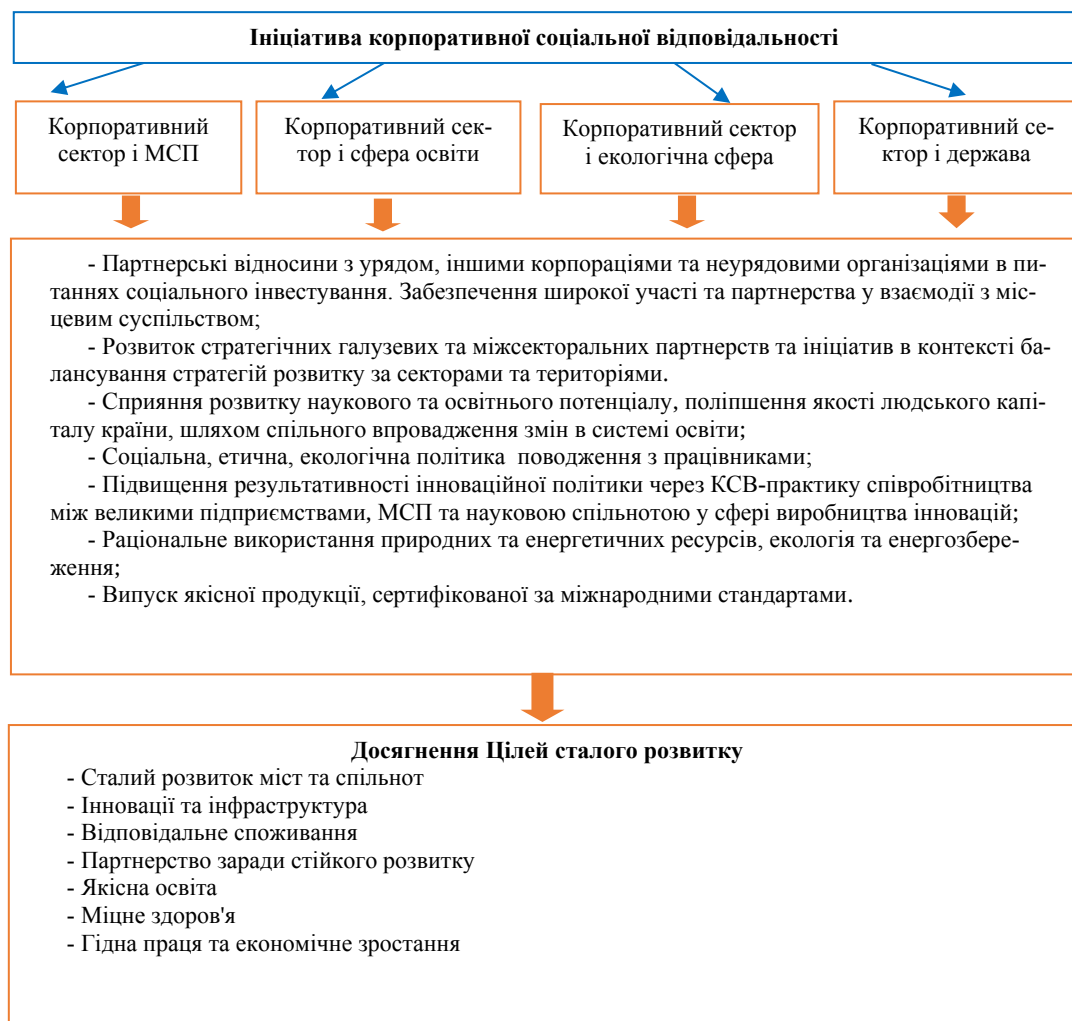

Рис. КСВ як інструмент досягнення Цілей сталого розвитку

Джерело: складено авторами на основі [11, 12]

Це також стосується і науково-технологічного співробітництва між фірмами в рамках КСВ (взаємодії університетів і промисловості, інвестицій в НДДКР та в інновації, системи інтелектуальної власності).

Великим компаніям легше слідувати флагманським ініціативам. Вони мають доступ до ресурсів, що дозволяють їм успішно втілювати в життя нові бізнес-ідеї, і доступ до інформаційних і комунікаційних технологій, що забезпечують своєчасною і потрібною інформацією.

Як відомо, доступ до ресурсів і знань – необхідний для інноваційного підприємництва, оскільки він є і залишається ключовим джерелом підприємницьких можливостей, заснованих на інноваціях. Але у той же час зміни у великих компаніях, через низку причин, відбуваються досить повільно, що впливає на здатність швидко і своєчасно реагувати на зміни потреб ринку. Це надає перевагу, в контексті генерації ідей, більш гнучкому малому підприємству, та робить використання практики КСВ

здатним створювати міцну базу для формування партнерства та співробітництва між великими підприємствами, МСП і науково дослідними інститутами у сфері виробництва інновацій, нових високопродуктивних команд, більш ефективних економічних структур і відносин.

Переваги від цих відносин працюють на розширення імпульсу інноваційної динаміки і загальне соціально-економічне зростання нашої країни, оскільки головним фактором що впливає на розвиток є інвестиції в інфраструктуру та інновації.

Більш високий рівень інноваційного розвитку економіки країни свідчить про більш високий рівень національної конкурентоспроможності. Тож стратегія КСВ повинна бути повною мірою інтегрована у Національну економічну стратегію.

Це також є демонстрацією того, як результат прийняття принципів корпоративної соціальної відповідальності може бути використаний для генерації більшої економічної віддачі і соціальної вигоди, ві-

повідно до принципів сталого розвитку, щодо соціально-економічного та екологічного добробуту.

В контексті досягнення синергетичного ефекту Державні політичні ініціативи повинні бути спрямовані на наступні пріоритети:

- Визначення найперспективніших сфер співпраці, за рахунок яких можливо отримати підтримку в період загальних реформ та соціально-економічного розвитку регіонів;

- Покращення рамкових умов та створення стимулів для розвитку та нарощування практики співпраці у сфері КСВ.

- Розвиток нових форм державно-приватного партнерства та соціального діалогу;

Своєчасне і достатнє формування відповідної фінансово-економічної, організаційно-інституційної, інформаційної та комунікаційної підтримки є важливим для реалізації національної стратегії КСВ.

Тож бізнес, уряд і громадянське суспільство в Україні повинні прикладати колективних зусиль та спільно працювати над створенням і впровадженням сприятливих умов для розвитку сфери корпоративної соціальної відповідальності, переймаючи та адаптуючи міжнародний досвід можливих моделей співпраці.

Висновки. Важливою проблемою в Україні залишається відсутність цілісної державної політики з налагодження, регулювання та підтримки ініціативи КСВ. Вітчизняний сценарій розвитку соціально-відповідальних ініціатив – більшою мірою результат експорту європейської практики ведення бізнесу, а не власного сформованого українським суспільством запиту.

Механізм корпоративної соціальної відповідальності здатен генерувати велику кількість синергетичних ефектів. Ці ефекти відіграють значну роль у забезпеченні переходу до нового сталого укладу і спрямовані на зростання соціально-економічного добробуту українського суспільства.

КСВ потрібно розглядати як важливий ресурс з розбудови внутрішніх процесів соціально-економічного розвитку нашої країни, формування адекватної моделі інноваційної економіки, здатної забезпечити вирішення важливих глобальних завдань сталого розвитку.

Л і т е р а т у р а

1. Цілі сталого розвитку 2016-2030 / Офіційний веб-сайт ООН. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia>.
2. <https://corpgov.law.harvard.edu/2011/06/26/the-business-case-for-corporate-social-responsibility/>
3. Постанова від 03 березня 2021 р. № 179 про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnovi-eko-a179>
4. Filosof, J., Hollinshead, G., & Kurinko, R. (2012). Corporate Social Responsibility in Ukraine: cynical utilitarianism or Aristotelian 'Common Good'? (UH Business School Working Paper). University of Hertfordshire. Retrieved from

<https://uhra.herts.ac.uk/bitstream/handle/2299/8739/s132.pdf?sequence=5>

5. Panchenko, Y. and Maryna Kiriakova. "Practices of Corporate Social Responsibility in Ukraine." (2016). DOI 10.15584 / nsawg.2016.4.14
6. Руденко О. В., Кондратюк О. М., Горєва А. С. Соціальна відповідальність бізнесу: сутність, обліковий аспект та нефінансова звітність. Ефективна економіка. 2020. № 11. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8385> (дата звернення: 04.10.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.11.102
7. https://energo.dtek.com/sustainable_development/
8. ІПК України 2019 https://index.cgpa.com.ua/?fbclid=IwAR37Jxb-y36Q1pOfSs0qkG5ad3iE3kPVgNG_UjiFB4oIvjDTgGRIB8-3Fs
9. Lobachevska, G., & Daub, C. H. (2021). The role of corporate social responsibility in the decision-making process of consumers in Ukraine. *Innovative Marketing*, 17(1), 78–93. [https://doi.org/10.21511/im.17\(1\).2021.07](https://doi.org/10.21511/im.17(1).2021.07)
10. Асоціація "IT Ukraine". Освітній та КСВ напрямки <https://itukraine.org.ua/edu-csr-komyuniti.html>
11. UNDP Ukraine. Goal 9. Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals/goal-9-industry-innovation-and-infrastructure.html>
12. Хандій О.О., Крамчанінова М.Д., Лєдовська А.І. Інтелектуальна праця як інструмент забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку. *Бізнес Інформ*. 2021. № 1. С. 217–223. DOI: 10.32983/2222-4459-2021-1-217-223

References

1. Tseli stal razvitiya 2016-2030 / Ofitsial'nyy veb-sayt OON. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia>.
2. <https://corpgov.law.harvard.edu/2011/06/26/the-business-case-for-corporate-social-responsibility/>
3. Postanovleniye ot 3 marta 2021 № 179 ob utverzhdenii Natsional'noy ekonomicheskoy strategii na period do 2030 goda <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnovi-eko-a179>
4. Filosof, J., Hollinshead, G., & Kurinko, R. (2012). Corporate Social Responsibility in Ukraine: cynical utilitarianism or Aristotelian 'Common Good'? (UH Business School Working Paper). University of Hertfordshire. Retrieved from <https://uhra.herts.ac.uk/bitstream/handle/2299/8739/s132.pdf?sequence=5>
5. Panchenko, Y. and Maryna Kiriakova. "Practices of Corporate Social Responsibility in Ukraine." (2016). DOI 10.15584 / nsawg.2016.4.14
6. Rudenko O. V., Kondratyuk A. N., Goreva A. S. Sotsial'naya otvetstvennost' biznesa: sushchnost', uchelnaya aspekt i nefinansovoy otchetnosti. *Effektivnaya ekonomika*. 2020. № 11. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8385> (data obrashcheniya: 04.10.2021). DOI: 10.32702 / 2307-2105-2020.11.102
7. https://energo.dtek.com/sustainable_development/
8. ІПК України 2019 https://index.cgpa.com.ua/?fbclid=IwAR37Jxb-y36Q1pOfSs0qkG5ad3iE3kPVgNG_UjiFB4oIvjDTgGRIB8-3Fs
9. Lobachevska, G., & Daub, C. H. (2021). The role of corporate social responsibility in the decision-making process of consumers in Ukraine. *Innovative Marketing*, 17(1), 78–93. [https://doi.org/10.21511/im.17\(1\).2021.07](https://doi.org/10.21511/im.17(1).2021.07)

10. Assotsiatsiya "IT Ukraine". Obrazovatel'nyy i KSO napravleniya <https://itukraine.org.ua/edu-csr-komyuniti.html>
11. UNDP Ukraine. Goal 9. Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals/goal-9-industry-innovation-and-infrastructure.html>
12. Khandiy O.O., Kramchaninova M.D., Lédov'ska A.Í. Íntelektual'na pratsya yak instrument zabezpecheniya dosyagnennya TSíleyogo stal rozvitku. Bíznes Ínform. 2021. № 1. S. 217–223. DOI: 10.32983 / 2222-4459-2021-1-217-223

Olshanskyi O.V., Kramchaninova M.D., Kakatsiy S.V. Corporate social accountability initiative's impact on socio-economic development of Ukraine's regions

The article studies the state and formation peculiarities of corporate social accountability in Ukrainian business environment, in the context of its impact on the socio-economic development of the regions and the country as a whole. The implementation strategy of a unified governmental reform policy declares the establishment of strategic and operational goals comprising the holistic system for transitioning to integrated economic, social and environmental development of Ukraine. However, the results of studying the socially accountable activity's current state indicate the lack of a holistic integrated approach by the government aimed at regulating the support policy establishing CSL initiatives and disseminating socially accountable business practices. The domestic scenario for development of the CSL is largely the product of export of European business practices, rather than the actual request submitted by the Ukrainian society. At the same time, the authors emphasize that the mechanism of corporate social accountability is capable of generating a great number of synergistic effects. These effects play a significant part in ensuring

the transition to a new sustainable way and they mean to increase the socio-economic well-being of Ukrainian society. Corporate social accountability is considered to be an important resource for the development of internal processes of socio-economic development of our country, the formation of an adequate model of an innovative economy that ensures the solution of important global problems of sustainable development. Therefore, the government can use the product of adopting CSL principles in order to achieve sustainable development goals by means of generating greater economic recoil and social benefits. It also requires the active development of new forms of public-private partnership and social dialogue in order to spread further the practice of cooperation in the field of CSL and the establishment of appropriate holistic financial, economic, organizational, institutional, informational and communicational support, which is an essential foundation for the implementation of the national CSL strategy.

Keywords: sustainable development goals, corporate social accountability, integration, socio-economic development, social investments.

Ольшанський Олександр Вікторович – д.е.н., професор кафедри « Економіки і підприємництва» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, e-mail: ooov2012@ukr.net

Крамчанінова Майя Джемалівна – к.е.н., доцент кафедри « Економіки і підприємництва» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, e-mail: mdnarmania@gmail.com

Какацій Соф'я Валеріївна – здобувач 2 курсу бакалаврату за спеціальністю «Економіка» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, e-mail: sophia.kakatsiy@gmail.com

Стаття подана 22.10.2021